

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ขององค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) ได้มีหนังสือ ที่ รสพ ๐๑/๑๐๓๒ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อแนวนปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนี้

๑. ที่ปรึกษา ร.ส.พ. ซึ่งปัจจุบันเกษียณอายุไปแล้วนั้น เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ร.ส.พ. ได้มีหนังสือแจ้งซื้อรถแทรกเตอร์ลากจูงพร้อมแครงคอนเทนเนอร์ จากบริษัท สวีเดนขนส่ง จำกัด โดยไม่มีการเสนอขออนุมัติจัดซื้อจากคณะกรรมการ ร.ส.พ. และไม่มีงบประมาณลงทุนในการจัดซื้อ ร.ส.พ. ได้นำเสนอคณะกรรมการ ร.ส.พ. ขออนุมัติแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยบุคคลผู้นี้ และรายงานผลการสอบสวนต่อคณะกรรมการ ร.ส.พ. แล้ว

๒. ในด้านการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดซึ่งได้กำหนดให้หัวหน้า หน่วยงานของรัฐเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดนั้น ร.ส.พ. ยังมี ปัญหาในทางปฏิบัติที่หาข้อยุติไม่ได้ เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรับส่งสินค้าและ พสดุภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับข้อบังคับองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ว่าด้วยวินัย พนักงาน พ.ศ. ๒๕๒๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพนักงานระดับหัวหน้าฝ่ายขึ้นไปเป็น อำนาจของคณะกรรมการ ร.ส.พ. แต่ในกรณีนี้เป็นการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งสำนักงานกฤษฎีกา ร.ส.พ. เห็นว่า เมื่อมิใช่การสอบสวนทางวินัย ผู้อำนวยการในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการได้

๓. ในทางปฏิบัติจะมีปัญหาหลายประการ คือ

๓.๑ การสอบสวนอดีตพนักงานระดับผู้อำนวยการตามเรื่องนี้ได้มีการ นำเสนอคณะกรรมการ ร.ส.พ. เพื่อพิจารณา และคณะกรรมการ ร.ส.พ. ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการคน ปัจจุบันรวมทั้งกรรมการบางท่านเข้าร่วมเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ แต่ภายหลังมีการทักท้วง ว่าการแต่งตั้งกรรมการชุดนี้ควรเป็นอำนาจของผู้บริหาร ไม่ใช่อำนาจของคณะกรรมการ ร.ส.พ.

๓.๒ หากผู้อำนวยการเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด

ผิดทางละเมิด จะต้องแต่งตั้งพนักงานระดับต่ำกว่าผู้อำนวยการเป็นคณะกรรมการ ซึ่งพนักงานที่เคยเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกสอบสวนอาจจะไม่สามารถใช้ดุลพินิจหรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกัน ผู้ที่ถูกสอบสวนอาจจะโต้แย้งเรื่องอำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยอาศัยข้อกำหนดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๙๖ และข้อบังคับองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ว่าด้วยวินัยพนักงาน พ.ศ. ๒๕๒๑ ในเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพนักงานระดับสูงกว่าหัวหน้าฝ่ายมาใช้โดยอนุโลมก็ได้

๔. สาเหตุที่ ร.ส.พ.ต้องหารือเรื่องนี้ เนื่องจาก ร.ส.พ.มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ หากการดำเนินการไม่ถูกต้อง จะทำให้เสียเวลาในการสอบสวน และยังมีผลเกี่ยวกับอายุความในการเรียกร้องอีกด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดแล้ว มีความเห็นว่า ความรับผิดชอบผิดทางละเมิดของผู้อำนวยการ ร.ส.พ. ย่อมเป็นไปตามระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ ร.ส.พ. กำหนด ในกรณีที่ ร.ส.พ. ยังไม่กำหนดระเบียบดังกล่าวขึ้น ให้น่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยในกรณีที่ผู้อำนวยการ ร.ส.พ. เป็นผู้กระทำความผิด ผู้อำนวยการ ร.ส.พ. ต้องแจ้งต่อกรรมการ ร.ส.พ. หรือคณะกรรมการ ร.ส.พ. ดำเนินการตามข้อ ๗^๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เพื่อรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมผู้มีอำนาจกำกับดูแล ร.ส.พ. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบผิดทางละเมิดในกรณีดังกล่าว ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๑๒^๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ข้อหารือในทำนองเดียวกันนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ให้ความเห็นไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๘๙๖/๒๕๔๒^๓)

นอกจากนั้น ในการพิจารณาว่าผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบผิดทางละเมิดต้องพิจารณาถึงตำแหน่งของผู้กระทำความผิดด้วยว่าในขณะที่กระทำความผิดนั้น บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งใด เมื่ออดีตผู้อำนวยการ ร.ส.พ. ได้กระทำความผิดต่อ ร.ส.พ. ในขณะที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ ร.ส.พ. ดังนั้น ผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้ง

^๑ข้อ ๗ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาโดยไม่ชักช้า และให้มีการรายงานตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

^๒ข้อ ๑๒ ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๘ ข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๑ ไม่ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการภายในเวลาอันควรหรือแต่งตั้งกรรมการโดยไม่เหมาะสม ให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหรือควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการแทนผู้มีอำนาจแต่งตั้งนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

^๓บันทึก เรื่อง แนวปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (ข้อหารือของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค)

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๔๔